

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Juridische en
Operationele
Aangelegenheden
BJZ

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

Datum 3 juni 2014

Onderwerp Beantwoording nadere vragen ontnemingsschikking Cees H.

T 070 370 79 11
F 070 370 79 00

Ons kenmerk
506552

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Naar aanleiding van mijn brief van 13 maart 2014 over de uitzending van *Nieuwsuur* van 12 maart 2014 over de ontnemingsschikking (hierna: schikking) met Cees H. vond op 13 maart 2014 een debat plaats over deze schikking. Uw Kamer heeft na dit debat en naar aanleiding van uitspraken van onder andere de advocaten van Cees H. nadere vragen gesteld over de financiële afwikkeling van de schikking. Met deze brief beantwoord ik die vragen.

Tijdens het debat zijn de totstandkoming van de schikking en de hoogte van het uiteindelijke schikkingsbedrag uitvoerig besproken. In de ontnemingsprocedure tegen Cees H. diende op basis van de toen van toepassing zijnde regelgeving het te ontnemen bedrag rechtstreeks afkomstig te zijn van de criminele activiteiten waarvoor Cees H. was veroordeeld. Met inachtneming hiervan is het in de schikking genoemde bedrag van fl. 750.000,- overeengekomen. Zoals ik ook in mijn brief van 13 maart 2014 heb aangegeven, stond het bedrag dat resteerde (dat wil zeggen het bedrag boven de fl. 750.000,-, zoals genoemd in de schikking) ter beschikking aan de rechthebbende Cees H. (en de zijnen). De ontnemingswetgeving is nadien aangepast, waardoor het mogelijk werd niet alleen ter zake van bewezen verklaarde feiten te ontnemen, maar ook voor soortgelijke feiten.

Zoals ik ook in mijn brief van 13 maart 2014 heb aangegeven betrof de schikking strafbare feiten gepleegd in de periode 1989-1991. De schikking is tot stand gekomen in een tijd waarin de normering en de toetsing van het handelen van het OM minder sterk was ingekaderd dan nu. Sindsdien is het handelen van het Openbaar Ministerie (hierna: OM) door wettelijke bevoegdheden en interne normering ingekaderd. Binnen het OM is nu dan ook een strakke normering verzekerd en is voorzien in een goede toetsing en informatievoorziening.

Zoals ik in het debat en in de beantwoording op 8 april 2014 van de Kamervragen van het lid De Wit (SP) van 20 maart 2014 over *'de onduidelijkheden die zijn blijven bestaan na het debat over het sluiten van deals met criminelen'*¹ expliciet heb aangegeven, heb ik voorafgaand aan het debat geen zelfstandig onderzoek laten doen naar de feitelijke afwikkeling van de schikking en heb ik ook geen inzage gehad in de bankrekeningen waarvan destijds gebruik zou kunnen zijn gemaakt. De rekensom die ik tijdens het debat met betrekking tot het uiteindelijke

Opmerking [AS1]: Als je het dossier kent is dit geen slimme opmerking. Door OvJ Teeven vond geen 'veroordeling' voor een aantal misdrijven plaats omdat de zaak werd geseponeerd.

Opmerking [AS2]: Dit woord zou ik weglaten. Staat niet vast.

Opmerking [AS3]: Rare toevoeging, klopt niet met de feiten. Hoe weten we of de derde een van de 'zijnen' was?

Opmerking [AS4]: Is toch niet de essentie van de wetgeving? Omverklarebare geldbedragen kunnen ook worden ontnomen ogv witwaswetgeving

Opmerking [AS5]: Advies was om hier de rol van de minister te benomen. Waarom niet opgevolgd?

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, Aanhangsel, nr. 1650.

overgemaakte bedrag heb gemaakt, baseerde ik op de bedragen zoals die waren vermeld in het advies van het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (hierna: BOOM) van 4 februari 2000 aan het College van Procureurs-Generaal (hierna: College), waarin u inmiddels vertrouwelijke inzage heeft gekregen, en op de afspraken die door de betrokkenen hierover zijn neergelegd in de schikking. Voorts heb ik u in de beantwoording van bovengenoemde Kamervragen laten weten dat ik bij het College navraag had gedaan naar de financiële afwikkeling van de schikking en dat het College mij hierover had bericht dat rechtspersonen (en dus ook banken) hun gegevens volgens de wet zeven jaren dienen te bewaren. Die termijn was reeds enkele jaren verstreken. Banken kunnen de gegevens weliswaar langer bewaren, maar bij de desbetreffende banken konden geen gegevens meer worden verkregen.

In uw Kamer leeft echter nog een aantal terechte vragen. Omdat ook ik het van het grootste belang vond dat er 14 jaar na de schikking en meer dan 20 jaar na aanvang van de strafzaak tegen Cees H. toch zoveel mogelijk duidelijkheid zou komen, heb ik bij de beantwoording van uw vragen op 8 april 2014 aangekondigd dat het OM nog in de financiële administratie en bij de ICT diensten van het OM nader onderzoek zou doen en dat het College nog in afwachting was van de uitkomsten daarvan. Ik zegde toe uw Kamer te zullen informeren over dat onderzoek.

Opmerking [AS6]: Ik zou dit dus weglaten

Bij de regeling van werkzaamheden van 9 april 2014 heeft uw Kamer mij op verzoek van het lid Bernds-Jansen (D66) verzocht de resultaten daarvan aan uw Kamer te doen toekomen. Het lid Segers (CU) heeft toen verzocht dat ook de standpunten van de advocaten van Cees H. bij het onderzoek betrokken zouden worden, nu deze in de media een ander beeld schetsten van de feitelijke gang van zaken met betrekking tot de financiële afwikkeling van deze schikking dan mij op basis van de aan mij ter beschikking staande stukken ten tijde van het debat bekend was.

Daarop heb ik de voorzitter van het College verzocht hiertoe een uiterste inspanning te leveren en een aanvullend onderzoek te laten verrichten naar de financiële afwikkeling van de schikking destijds en daartoe ook met betrokkenen te spreken. In opdracht van de voorzitter van het College heeft mr. H.A. van Brummen, voormalig lid van het College, dit onderzoek uitgevoerd. De heer Van Brummen heeft alle nog beschikbare documenten geanalyseerd alsmede met (voormalig) verantwoordelijken binnen het OM en direct betrokkenen gesproken. Eveneens heeft hij de beide destijds betrokken advocaten gesproken. Ten slotte heeft hij getracht informatie over de financiële afwikkeling te achterhalen en heeft hij gesprekken gevoerd met deskundigen ter zake van de in de periode 1993-2000 in gebruik zijnde financiële systemen. Uiteraard heb ik zelf gesproken met de toen verantwoordelijk officier van justitie die nu de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie is, die was. Hierover heb ik de heer Van Brummen geïnformeerd. De heer Van Brummen heeft ook dit gesprek betrokken bij zijn bevindingen.

Opmerking [AS7]: Als het klopt is het zo prima

Uitkomsten van het onderzoek naar de financiële afwikkeling

De voorzitter van het College heeft mij op 26 mei 2014 geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek. Als bijlage bij zijn ambtsbericht heeft hij mij het rapport van de heer Van Brummen aangeboden. Ik zal uw Kamer vertrouwelijk inzage in dit rapport geven. Over de hoofdlijnen van het rapport bericht ik uw Kamer het volgende.

De heer van Brummen is erin geslaagd een deel van de gang van zaken van destijds te achterhalen. Dit heeft er echter niet toe geleid dat zekerheid kan worden geboden over de wijze waarop de financiële afwikkeling van de schikking in ~~2000-2000~~ 2000 in detail is verlopen.

Uit aangetroffen documenten komt wel naar voren dat de bankrekeningen en de daaraan gekoppelde effectenrekeningen die zijn genoemd in de schikking en die in het debat aan de orde zijn geweest, in 1993 een waarde vertegenwoordigden van fl. 2.945.101,45. Echter, niet kan worden vastgesteld waarin het verschil is gelegen tussen deze waarde en het bedrag van 2 miljoen gulden ten tijde van de schikking in 2000 waarover in het advies van het BOOM van 4 februari 2000 wordt gesproken.

Uit het onderzoek blijkt voorts dat er geen administratie – extern noch intern – beschikbaar is over de feitelijke financiële afwikkeling van de op 17 augustus 2000 tot stand gekomen schikking. Het onderzoek heeft derhalve geen bankafschriften opgeleverd die betrekking hebben op de financiële afwikkeling van de schikking. Ook was de financiële administratie uit de betreffende periode bij het parket en het gerecht Amsterdam niet te traceren door een opeenvolging en ontvlechting van gezamenlijke systemen voor OM en de rechtspraak en daarbij toegepaste schoningsslagen. Ook bij het Gemeenschappelijk Dienstencentrum ICT (GDI) van het ministerie waren geen back-ups meer beschikbaar. Dientengevolge zijn gegevens van vóór 2002 niet meer raadpleegbaar.

Ten slotte zijn ook anderszins geen relevante documenten meer voorhanden en is gebleken dat de betrokkenen onvoldoende herinneringen hebben aan de feitelijke financiële afwikkeling. Gevraagd naar de onderhavige zaak beroepen de bij deze zaak betrokken advocaten zich op hun beroepsgeheim, maar wensen hun eerder in de media ingenomen standpunten te handhaven. Derhalve kunnen geen onderbouwde uitspraken worden gedaan over wat aan Cees H. bij de financiële afwikkeling van de schikking feitelijk is overgemaakt.

De voorzitter van het College heeft mij laten weten zich te kunnen vinden in de hierboven vermelde conclusies van de heer Van Brummen.

Gelet op het voorgaande kom ik tot de constatering dat ik uw Kamer helaas niet verder kan informeren over de feitelijke financiële afwikkeling van de schikking. Ik heb alles in het werk gesteld om de gang van zaken van destijds te achterhalen, maar moet accepteren dat ik de ultieme duidelijkheid niet kan verschaffen. Mocht er mede als gevolg van mijn beantwoording in het debat van 13 maart 2014 en in mijn brieven aan uw Kamer de indruk zijn gewekt dat ik over exacte betalingsgegevens beschikte, dan betreur ik dat.

In de bijlage bij deze brief maak ik ten slotte van de gelegenheid gebruik om te antwoorden op de door uw Kamer voorafgaand aan het debat van 13 maart 2014 gestelde schriftelijke vragen 8, 61, 74, 92 en 94, waarvan ik in mijn brief van 13 maart 2014 aan uw Kamer heb toegezegd ze op een later tijdstip te zullen beantwoorden.

De Minister van Veiligheid en Justitie,

I.W. Opstelten

BIJLAGE

Beantwoording vragen 8, 61, 74, 92 en 94 van 12 maart 2014

Vraag 8

Is in vergelijkbare gevallen met schikkingsovereenkomsten de (toenmalig) minister van Justitie wel geconsulteerd en/of geïnformeerd?

Antwoord op vraag 8

Mij zijn hiervan geen gevallen bekend.

Vraag 61

Hoeveel vorderingen heeft het OM ingesteld sinds 2001 en wat is de hoogte van de geïncasseerde bedragen? Hoeveel schikkingen zijn in totaal afgedaan in 2001 en voor welk bedragen?

Antwoord op vraag 61

In 2001 heeft het OM 70 schikkingen afgedaan. Hiermee werd een bedrag geïncasseerd van 9,6 miljoen gulden.^[1] Het totaal in 2001 geïncasseerde ontnemingsbedrag bedroeg 19,7 miljoen gulden.

De geïncasseerde ontnemingsbedragen worden gevormd door schikkingen, door de rechter opgelegde ontnemingen en transacties met een ontnemingscomponent. Sinds 2008 zijn ook de verbeurdverklaringen daarin opgenomen. Sinds 2008 wordt hiervoor de term afpakken gebruikt. Over de afpakresultaten heb ik uw Kamer diverse keren geïnformeerd. In het onderstaande overzicht wordt het resultaat van ontneming/afpakken sinds 2001 weergegeven zonder dat hierbij onderscheid wordt gemaakt naar de wijze waarop dit heeft plaatsgevonden.

Jaar	Geïncasseerde ontnemingsbedragen (schikkingen, door de rechter opgelegde ontnemingen, transacties met een ontnemingscomponent en vanaf 2008 inclusief verbeurdverklaringen) in miljoenen Euro's
2001	9
2002	8
2003	10
2004	11
2005	11
2006	18
2007	23
2008	31
2009	51
2010	55
2011	44 in eerdere brief genoemd, nu afgerond 45
2012	50
2013	90

Vraag 74

Gebeurt het vaker dat het OM schikkingen sluit met criminelen waarbij wordt afgesproken dat dit buiten medeweten van de Belastingdienst gebeurt?

Vraag 94

Zijn er door het OM vaker vergelijkbare clausules als onder punt 5 in overeenkomsten met criminelen opgenomen? Kwam het vaker voor dat werd

afgesproken de Belastingdienst er buiten te houden en doelbewust niet te informeren?

Antwoord op vragen 74 en 94

Mij zijn geen andere schikkingen bekend waarin is afgesproken de Belastingdienst buiten dergelijke schikkingen te houden en doelbewust niet te informeren. Ik merk hierbij echter op dat, zoals ik u in mijn brief van 13 maart 2014 heb aangegeven, de systemen van het OM niet zijn ingericht op het genereren van dergelijke informatie.

Het afstemmen met ketenpartners is in de huidige tijd de standaard werkwijze. In mijn brief van 20 december 2013 heb ik u geïnformeerd over het actieplan ter versterking van de aanpak van fraude. Zoals in deze brief aangegeven wordt bij het terugvorderen en afpakken opgetreden als één overheid. Ketensamenwerking staat bij het afpakken centraal. In de 'afpakketen' werkt het OM onder andere samen met de Nationale Politie, de Bijzondere Opsporingsdiensten, de Koninklijke Marechaussee, de Belastingdienst, de Regionale Informatie- en Expertise Centra, het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum, de Infobox Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen (ICOV), het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB), de Domeinen, Dienst Roerende Zaken (DRZ) en de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL).

In de op 1 januari 2014 in werking getreden OM-aanwijzing Afpakken wordt expliciet gewezen op de rol die andere overheden en ook benadeelde partijen daarin kunnen hebben. Vanuit oogpunt van effectiviteit loont het om steeds te bezien welke mogelijkheden anderen hebben. Afpakken is dus bij uitstek een terrein waarop het Openbaar Ministerie actief de samenwerking met anderen zoekt. Afstemming met de Belastingdienst voorkomt dat de verdachte/veroordeelde nadat hem een ontnemingsmaatregel is opgelegd of met hem een schikking of transactie met een ontnemingscomponent is getroffen, ook nog wordt geconfronteerd met belastingheffing over het wederrechtelijk verkregen voordeel.

Vraag 92

Is bij het aanstellingsgesprek van de huidige staatssecretaris van Veiligheid en Justitie met de minister-president gesproken over de zaken die hebben gespeeld in de tijd dat de staatssecretaris werkzaam was als officier van justitie? Is daarbij gesproken over handelingen van de staatssecretaris die onderwerp zouden kunnen zijn van politieke discussie, zoals het maken van afspraken met drugscriminelen?

Antwoord op vraag 92

Het gesprek tussen de formateur en de kandidaat-bewindspersoon wordt gevoerd op basis van de brief van de minister-president d.d. 20 december 2002. Dit gesprek is vertrouwelijk en over de inhoud hiervan worden geen mededelingen gedaan (Kamerstukken II 2002/3, 28754, nr. 1, p. 5). De minister-president heeft in de Tweede Kamer verantwoording afgelegd over de kabinetsformatie tijdens het debat over de regeringsverklaring bij het aantreden van het kabinet.

